

Regeringen, Utbildningsdepartementet

103 33 Stockholm

Luntmakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Per-Gunnar Rosengren
08-563 088 16
per-gunnar.rosengren@hsv.se
YTTRANDE

2009-09-29
Reg.nr 13-3565-09

Yttrande över departementspromemorian den nya skollagen (Ds 2009:25)

Högskoleverket har anmodats att yttra sig över departementspromemorian (U2009/4049/S) *Den nya skollagen – för kunskap, valfrihet och trygghet*.

Inledning

Högskoleverket är i princip positivt till förslaget till en ny skollag. Samtidigt saknas kapitlen om gymnasieskolan som är en av de viktigaste delarna för verket. Detta gör det svårt att i det här skedet ta ställning till helheten. Högskoleverket yttrade sig över förslaget till skollag den 22 augusti 2003 (reg.nr. 13-885-03) och har yttrat sig över betänkandet om en ny gymnasieskola den 25 augusti 2008 (reg. nr. 13-889-08). Högskoleverket har också yttrat sig över betänkandet Legitimation och skärpta behörighetsregler den 18 oktober 2008 (ärende reg. nr. 31-3225-08).

Några synpunkter

I departementspromemorian om den nya skollagen har kapitlet *Trygghet och studiero* (kap 5) införts, vilket innehåller bestämmelser om skolans arbetsmiljö och disciplinära åtgärder mot elever. Högskoleverket är positivt till att skolan får fler möjligheter att värna studiero och att dessa bestämmelser kan återfinnas samlade i ett kapitel. Skolpersonalens skyldigheter gentemot eleverna regleras endast på ett övergripande sätt i 1 kap. 1-2 §§ skollagen (1985:1100). Verket anser att det finns en obalans mellan att i ökad utsträckning fokusera åtgärder mot elever utan att också understryka personalens skyldigheter. Redan idag har skolpersonalen stor makt över eleverna och deras vardag och en ökning av detaljreglering underminerar ofta mer allmänna bestämmelser av portalkaraktär. Av det skälet anser Högskoleverket att det är olyckligt att den nya skollagen så starkt betonar åtgärder mot eleverna utan att skolpersonalens skyldigheter också blir tydliga. Verket anser att om regeringen kompletterar kapitlet om disciplinära åtgärder med en sådan reglering åstadkoms en bättre balans åt förhållandet mellan lärare och elever.

När det gäller den kommunala vuxenutbildningen anser Högskoleverket att det finns ett behov av att jämställa rätten till prövning mellan vuxenutbildningen och gymnasieskolan. Idag kan endast elever med IG på en kurs pröva inom gymnasieskolan medan en elev inom vuxenutbildningen kan pröva för högre betyg utan begränsning, dvs. även om eleven redan har fått G eller E i den nya skalan. Detta får konsekvenser för tillträde till högre utbildning eftersom komvuxelever genom denna regel kan få ett högre betyg än en gymnasieelev och eventuellt en mer fördelaktig placering i urvalsgrupperna. Rätten till prövning regleras i 18 kap. 27 § som nästan ordagrant förts över från den nuvarande 4 kap. 16 §, förordningen om kommunal vuxenutbildning. Högskoleverket anser att paragrafen i skollagen bör skärpas för vuxenutbildningen så att villkoren för prövning i gymnasieskolan och vuxenutbildningen jämställs.

Högskoleverket tillstyrker att reglerna om tillsyn av det offentliga skolväsendet tydliggörs och sammanförs i ett kapitel i skollagen.

Beslut om detta yttrande har fattats av universitetskansler Anders Flodström efter föredragning av utredaren Per Gunnar Rosengren i närvaro av informationschefen Eva Ferndahl och avdelningschefen Cecilia Nordling.

Anders Flodström

Per Gunnar Rosengren